

ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА – БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ

ГОДИНА СХХVI, Брой 11

СОФИЯ, 15-31 май 2025 г.

Цена 0,70 лв.

ОЩЕ В БРОЯ:

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

Света всехвална равноапостолна ЛИДИЯ – първата християнка в Европа

Стр. 4-5

ДУХОВНА ПРОСВЕТА

Представяне на новото списание на Пловдивска св. митрополия „ДУХОВЕН ПЪТ“

Стр. 7

ЦЪРКОВНА ХРОНИКА

Стр. 1-2, 6, 8

<https://bg-patriarshia.bg/>
<https://bg-patriarshia.bg/newspapers>

ИНТЕРВЮ

СЛОВOTO Е СМИСЪЛЪТ НА ЖИВОТА НИ

Разговор с протоерей Иван Карагеоргиев, свещенослужител в българския храм „Св. патриарх Евтимий Търновски“ в Париж

С благословията на Негово Високопреосвещенство Западно-и Средноевропейски митрополит Антоний в Моренвиле се проведе традиционният пикник на българската общност във Франция. Поводът е **24 май – Денят на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност**. Събитието, което вече за двadesет и девети път събира сънародници, живеещи във Франция, се превърна в истински празник на духа. Сърдечно приветствие отпрати посланикът на Република България във Франция г-жа Радка Балабанова. Празникът започна с водосвет, отслужен от протоерей Иван Карагеоргиев. След това сцената бе изпълнена от учениците на петте български училища в Париж – „Св. св. Кирил и Методий“, „Родна реч омайна“, „Иван Вазов“, „Св. Паисий Хилендарски“ и „Васил Левски“. Със своите песни, стихотворения и танци те дадоха живо свидетелство за значението на делото на двамата славянски първоучители. Празникът продължи с изпълнения на вокална група „Китчица“, танцов ансамбъл „Българчетата“ и ансамбъл „Зора“, както и на френските ансамбли „Яго“ и „Джанама“, които изпълниха български народни песни.

В този празничен контекст се проведе и нашият разговор с протоерей Иван Карагеоргиев.

Ваше Всеблагоевество, Христос Воскресе! Какво означава за Вас пастирската мисия сред българите в Париж? Как се преживява саужението на Христа, когато си сред хора, които живеят „на кръстопът“ между две култури?

Воистину Воскресе Христос! Бог изпраща своите ученици навсякъде по света с посланието да свидетелстват за Него на всички. Пастирската мисия в Париж не е лесна, но е благодатна. Както

пише св. апостол Павел: *Божията сила се в немощ напълно проявява*. Не е лесно поради обстоятелството, че разстоянията, които ни делят, са големи. Имаме енориаши, които пътуват по час-два, за да дойдат в храма и да се черкуват. Не е лесно заради това, че хората в този огромен мегаполис са доста натоварени.

Друго предизвикателство на мегаполиса е, че той е пренаситен със събития, но в същото време той сам по себе си е една голяма пустиня. В контекста, в който сме ние, се опитваме да се стремим към примера на св. Йоан Предтеча, който е гласът на викация в пустинята. Ние трябва да викаме в пустинята на големия мегаполис и да се опитаме да насочим нашето сърце и сърцата на хората, които Бог ни изпраща, към Него, към Този, Който е Пътят, Истината и Животът.

На стр. 3

ХРОНИКА

Тържествен молебен по повод 24 май в София

Нека този ден бъде освен ден за заслужена радост, също така и ден за осъзнаване. Ден, в който да отправим заедно нашата дълбока благодарствена молитва към Всеблагия Бог за Неговата наистина велика милост към нашия народ, която милост продължава да се излива над нас и днес. Да Му благодарим и за всички онези, които в благоприятното за това време Той ни изпрати, за да отворят очите ни за Неговата благодат и човеколюбие, като ни предоставят възможността да Му служим на родния си език и да възрастваме в светлината на Неговата истина, с тези думи се обърна Негово Светейшество Българският патриарх Даниил към събралото се множество пред паметника на светите братя Кирил и Методий в София на 24 май.

Тази година Българският патриарх се включи и в традиционното шествие, което започва от площада пред Националния археологически музей и продължава до Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“.

Пред Националната библиотека Негово Светейшество отслужи тържествен Молебен по повод 24 май – Деня на българската азбука, просвета и култура и на славянската писменост.

В молитвеното последование участваха Техни Преосвещения Мелнишкият епископ Герасим – гл. секретар на Св. Синод, и Знеполският еп. Мелетий – ректор на Софийската семинария, архим. Йоан – протосингел на Софийска св. митрополия, прот. Антоний Милушев и протодяконите Иван Петков и Деян Коруноски.

На събитието присъстваха вицепрезидентът Илияна Йотова и кметът на София Васил Терзиев, министри, политици, общественици и множество държавни лица, академични представители, дейци на образованието и културата, граждани, родители, деца и ученици.

Продължава на стр. 2

ЦЪРКОВНА ХРОНИКА

Тържествен молебен по повод 24 май в София

От стр. 1

Българският език е създаден да обединява, да прославя, а не да разделя и не да изпепелява, каза в своето слово вицепрезидентът Илияна Йотова на тържественото честване по повод 24 май. Ако умът се моли на непознат език, духът се моли, но умът остава безславен. От България книгите започват да говорят на един език, разбираем за много хора. А светлините, които пали един народ и осветяват пътя му напред, са просвета и културата. Светлината е живот, допълни вицепрезидентът Илияна Йотова.

Празникът завърши с многолетствие и химна на св. братя "Върви, народе възродени".

Бг-патриаршия.бг (А. Карадаков)

“Няма друг народ, освен българския, чиято азбука да е написана от светии“

На 11 май, Деня на св. равноапостолни братя Кирил и Методий, в митрополитския дом на Доростолска епархия в Силистра се състоя тържествен прием по покана на Негово Високопреосвещенство Доростолския митрополит Яков.

Събитието събра в братолюбив дух архиереи и духовници от БПЦ и от съседни Поместни православни църкви, които засвидетелстваха уважение и подкрепа към мисията на епархията и нейния кириарх. В дух на взаимно благопожелание бяха поднесени дарове и символи на духовно единение.

Сред гостите бяха архиереи от Румънската православна църква, представители на манастири и духовни средища, както и клирици от различни епархии на БПЦ. Атмосферата бе изпълнена с топлота, благочестие и взаимна почит.

Митрополит Яков благодари на своите събратя за духовната близост и подкрепа, подчертавайки значението на св. Братя като символи на християнска мъдрост, книжовност и църковно единство. Посочи, че мисията им продължава да вдъхновява поколения духовници и миряни и днес.

Няма друг народ, освен на българите, чиято азбука да е написана от светии, каза Негово Високопреосвещенство Доростолският митрополит Яков по време на неделната проповед в катедралния храм „Св. св. първоапостоли Петър и Павел“.

Благодарение на св. братя Кирил и Методий славянският род може да разбира Евангелието и да проповядва Божие слово на разбираем език. Благодарение на тях може да отправяме молитвите си към Бога без превод, с едно сърце и с едни уста, каза Доростолският митрополит. Той подчерта, че делото на св. Братя е равно на апостолското дело и всички следващи поколения са длъжни да пазят своите писменост и език.

В този ден миряните, които посетиха катедралния храм в Силистра, можеха да се поклонят пред частици от мощите на светите братя Кирил и Методий, които през есента на 2022 г. бяха дарени на Доростолската епархия от архимандрит Тихон от Украинската православна църква.

Доростолска св. митрополия

Празнично шествие в Стара Загора

Всички училища, детски градини, културни и образователни институции и читалища се включиха в празничното шествие по повод 24 май в Стара Загора.

Честването Деня на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура, и на славянската книжовност започна с празничен Водосвет, отслужен от Негово Високопреосвещенство Старозагорския митрополит Киприан и свещенослужители от старозагорска епархия.

Денят на българската просвета и култура и на славянската писменост слива в себе си не само векове и съдби, трудове и себеотрицание, но и вяра и дръзновение. Той е поклон пред подвига на приемствеността, преклонение пред делото на св. равноапостолни братя Кирил и Методий, но е поклон и пред стореното от Светите Седмочисленици и всички техни последователи през годините и пространството, каза в словото си Старозагорският митрополит Киприан. Владиката припомни и че:

рилица и той чрез словото проправя пътя на спасението към очи и сърца.

В Стара Загора имаме истински просветители на делото на св. братя Кирил и Методий и техните ученици, обърна внимание кметът Живко Тодоров.

Химнът на деня "Върви народе възродени" и на Р България бяха изпълнени от Общинския духов оркестър. Стотици балони с букви, пуснати от ръцете на деца, полетяха към небето като символ на безкрайността на знанието

По БТА

Юбилейни Кирилометодиеви църковни и държавни чествания в Рим, Италия

Юбилейните чествания в Рим по повод 24 май – Деня на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност са с особена духовна и културна стойност за българската православна общност в Европа, за всички българи, живеещи в чужбина и по-специално в Рим.

Тази година юбилейните чествания се свързват и със знаменателни годишнини и духовни празници за християнството, за Българската православна църква и за българската държава като 1700 години от Първия Вселенски събор в Никея; 1160 години от Покръстването на българския народ; 1140 години от Успението на св. Методий Славянобългарски; 100 години от отпечатването на Синодалния превод на Библията; 100 години от назначаването на монс. Анджело Ронкали, папа Йоан XXIII – „Българският папа“ за апостолически визитатор (нунции) в България; 100 години от първото посещение на организирано поклонничество на българи от цяла България в базиликата „Сан Клементе“ в Рим; 20 години от освещаването на Епархийския катедрален храм „Св. княз Борис-Михаил –

На 23 май кулминацията на честванията, посветени на Деня на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност, беше Архиерейската св. литургия в древната раннохристиянска базилика „Сан Клементе“ в Рим, с поклонение на мощите и Благодарствен молебен на гроба на свети Константин-Кирил Философ. Светата Литургия и богослуженията бяха водени от Н.В.Пр митрополит Антоний в съслужение със свещеноикономите Юлиан Ангелов – духовен надзорник и старши епархийски съветник на Западноевропейската епархия, обгрижващ българските православни общини в Берлин и Женева и проф. д-р Иван Иванов – църковен администратор на българските православни общини в Италия и Малта и обгрижващ българите в Рим и мисиите в околностите, ставр. ик.

Кирил Попов –свещеник в Софийския катедрален храм „Св. Неделя“, и дякон Цветан Славчев от Катедралния храм „Св. Цар Борис Покръстител“ в Берлин, а молитвено участие в богослужението взеха и архонт Борис Гюров и неговата съпруга Юлианна Гюрова.

На празничното богослужение присъства и министър-председателят на Р България Н.Пр. г-н Р. Желязков и водената от него правителствена делегация.

Присъстваха и представители на Римокатолическата църква, които изразиха своето братско отношение към празника на православните българи. Участие взеха настоятелите на БПЦО „Св. Седмочисленици“ в Рим, БПЦО „Св. Амвросий Медиолански“ в Милано и на всички православни български мисии в Италия и представители на Асоциацията на българските училища в чужбина.

Духовният юбилеен празник беше украсен с изпълненията на Смесиения хор на БНР с диригент Любомира Александрова, Детския хор от Българското училище „Асен и Илия Пейкови“ в Рим, Асоциацията италианско-българска в Аbruco, БНУ „Булгарина“ и Културната асоциация с хор „Бели Розы“ от Пескара.

След Литургията тържествени слова по повод празника произнесоха Н.В.Пр. Западно- и Средноевропейският митрополит Антоний, Н.Пр. г-н Росен Желязков и преп. падре Пол, абат на базиликата „Сан Клементе“.

Всички участващи в богослужението и гостите, при пееенето на тропара на св. Кирил и Методий, се поклониха на мощите на св. Константин-Кирил Философ в параклиса на св. братя и с шествие слязоха при неговия гроб в криптата на базиликата „Сан Клементе“, където беше отслужен благодарствен молебен по повод празника, изпяхи бяха тропарът за Възкресение Христово, на светите братя и народния химн „Върви народе възродени“.

На 24 май БПЦО „Свети Седмочисленици“ в Рим за пета поредна година отпразнува великото дело на светите братя и във Ватиканската базилика „Сан Пиетро“, в Криптата на папите, където е Параклисът на светите братя Кирил и Методий и свети Бенедикт Нурсийски, основан и осветен от папа Йоан Павел II.

Честит празник на всички българи и за много години! Христос възкресе!

Свещ.ик. проф. д-р Иван Иванов

ИНТЕРВЮ

СЛОВОТО Е СМИСЪЛЪТ НА ЖИВОТА НИ

От стр. 1

В този огромен град и в неговите предградия се опитваме да подражаваме на духа на св. Паусий Светогорец, който ни казва, че трябва да сме като пчелите, а не като мухите. Идеята е да вземем добротата и да се опитаме да го внедрим в живота си.

Разбира се, нашата енория предлага и събития, които излизат извън богослужебния кръг, а именно поклоннически пътувания до светини, катехизиси за деца юноши, възрастни, детско певческо ателие. Освен това с благословението на митрополит Антоний на **11 декември** ще открием поредна изложба на православни икони, като идеята ни е да представим иконата като мост между културите.

С всички тези събития искаме да се върнем към Пътя, Истината и Живота, Който е Христос, и да Го покажем на хора, които спонтанно няма да дойдат до храма. Целта ни е да насочим вниманието на човека към основното, което е Истината и Живота, към Христос. Важно е да продължаваме да подражаваме на св. Йоан Кръстител, който не се е отчайвал да вика в пустинята. Да знаем, че не сме сами в нашата мисия, че Христос е с нас и че реално, това не е наша, а Христова мисия.

В този огромен мегаполис, въпреки трудностите, които споменахте, Вие мобилизирате православните енории да се съберат всяка година на 24 май и да отдадат заслуженото на светите братя Кирил и Методий. Какво е обединителното звено в случая?

За по-голямата част от хората, които идват, доминантът е българското, както и факта, че могат да се срещнат с други хора, които не познават, да изживеят един български празник, който наистина обединява най-много сънародници. За нас това е повод да се съсредоточим върху причината: какво празнуваме на 24 май.

Модерно е да се казва, че празнуваме букви. Често пъти празникът минава само като празник на културата. Но това за нас е повод да се съсредоточим върху корените на този празник: може ли да говорим за култура без писменост; може ли да говорим за писменост без светите братя Кирил и Методий; може ли да говорим за светите братя без техния мисионерски дух, а именно че те създават азбуката, за да бъде благовестено словото Божие на нея; може ли да забравим факта, че първата книга, която е преведена, е Евангелието.

Стъпвайки на това и особено сега, когато върви дискусията за въвеждането на предмета „Религия“ в задължителната учебна програма, мисля, че е важно да споменем, че знанието и вярата не само че не си противоречат, но и се застъпват – вярата просвещава, а не затъмнява; вярата дава възможност за знание и просвещение. 24 май за нас е повод, стъпвайки на по-външни фактори на празника, да се задълбочим към неговото сърце.

Говорейки за тази свързаност между словото и вярата, Вие лично как я преживявате в днеш-

ния XXI в. и в тази различна среда на мегаполиса, за която споменахте в началото?

Култура без Слово, без въплътения Логос е много трудно да бъде живяна в дълбочина. Словото е смисълът на живота ни. Той е Алфата и Омегата. Той е изворът на тази култура. Френският философ и православен богослов Бертран Вержели, който е написал петдесетина книги и е преподавал дълги години в православния богословски институт „Св. Сергей“, обичаше да казва, че хората, които определят себе си като агностици, невярващи в нищо, ако наистина въплътят тези слова, трябва да живеят абсолютно без никакъв смисъл или да кажат на децата си, че стават, работят, учат без да има никакъв смисъл от това. Така че за нас, фактът, че имаме слово и че тази култура е одухотворена от Логоса, не е детайл, а сърцето на нашата мисия.

Истината е, че много хора търсят този Логос не там, където Той съществува в пълнота. Нека не забравяме, че не може да има нещо красиво без участието на Логоса. Св. Максим Исповедник говори за божествените семена навсякъде. И е хубаво ние, виждайки красивите неща, да видим Твореца, а не просто да останем в някакъв естетизъм, който не ни помага. И виждайки цялата тази красота, която ни заобикаля, е редно да отидем към извора, за да може не да се помрачим, а да се просветим, за да стигнем по-далеч, а не да осъждаме другите. Не трябва да сме като Фарисея, който казва: *Аз имам всичко и всичко съм изпълнил както трябва*. А по-скоро да предложим на другите това, което даже не е наше, което ни е завещано, което е красотата на тази вяра.

Вие като духовник как преживявате 24 май – сред сънародници сте, но далеч от родината?

Човек оценява нещо, когато го загуби или се отдалечи от него. Защото ни е по-мило. Това е моментът, в който осъзнаваме нашата идентичност, нашите корени. Спомняме си за нашите баби, дядовци, роднини, за нашето детство. И стъпвайки на това, си спомняме и за нашата православна вяра, която ни е запазила като народ.

Образно казано има две посоки за българина в чужбина, ако се върнем отново към св. Паусий Светогорец. Да сме като мухата, която не харесва и плюе всичко в страната, в която сме или от която идваме. Или да бъдем като пчелата, която се опитва да вземе най-доброто и от нашата родина, и от Франция.

На 24 май нашата цел е да напомним не само, че това е Денят на културата и писмеността, но че е Денят на писмеността, която е била създадена от светии заради нашата вяра. Тази писменост е изстрадана. Нашата азбука е създадена от светии, които са безкръвни мъченици за нея. Това не трябва да го забравяме.

В хода на разговора ни споменахте едно много силно изречение: Словото е смисълът на живота ни. В края на разговора ни какво е значението на това слово за съвременния човек и как звучат словата на св. св. Кирил и Методий в днешния забързан и дори объркан свят?

Ние виждаме границите на този забързан свят. Надявам се, че ги виждаме и че се докосваме до границите на този объркан свят, в който няма автори, няма граници между добро и зло, няма смисъл. Виждаме границите на този свят, защото Словото е онова, което ни позволява да правим невъзможното. Мисля, че българският народ го е показал в историята си – тогава, когато е останал верен на това Слово.

Посланието на светите братя Кирил и Методий е ясно: те създават словото, за да можем да се докоснем до Словото. Това трябва да е послание към цялата култура. Да се докоснем до Словото, до Твореца. Истинските творци са прозрачни, те са като икони. Те са смиренни и не търсят слава, защото знаят, че това, което са направили, е дело на Твореца, на Бога.

Мисията ни е да бъдем творци, да бъдем прозрачни за Бога, да се опитаме да разпространяваме Словото чрез културата, но да не бъдем идопоклонници на културата, забравяйки за нейния Всеподавател, който е Творецът. Исторически виждаме, когато народът ни е бил верен на това послание, е правил невъзможни обрати. Нека да вземем пример от историята ни и да останем верни на Въплатеното чрез Духа и в името на Отца Слово, оставайки настоящето и бъдещето в Неговите ръце, които Той отвори на кръста, за да прегърне и спаси всеки един от нас.

Интервюто взе: Кристиан КОВАЧЕВ

**Поздравителен адрес на
Българския патриарх Даниил
към новоизбрания римски
папа Лъв XIV**

Ваше Светейшество,
ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!
Поздравяваме Ви всесърдечно с избора
Ви за Римски папа и глава на Светия
престол – Ватикана.

През изминалите дни ние станяхме свидетели на искрената, гореща любов, която милиони римокатолици питаят към своя духовен отец. Видяхме любовта, с която те отправяха усърдни молитви за здравето, а впоследствие и при изпращането на Вашия предшественик папа Франциск, както и огромната радост, с която Ви приветстваха след Вашия избор. Вярваме, че по сърдечното желание на всички тях, Пастиреначалникът и Пазител на нашите души – Господ Иисус Христос, им е дарувал такъв пастир,

който ще може да им отговори със същата в Христа любов, който отправяйки послание за мир, носи Христовия мир в сърцето си и ще се старае да бъде в мир с всички човеци.

Ваше Светейшество, стремежът ни да останем верни на апостолското предание, на евангелската нравственост и непреходни Христови добродетели, е залог за нашия благодатен успех като пастори на словесното Христово паство, залог за осъществяването на заповяданото от Господа единение между Неговите ученици

– християните по света.

Нека нашият Господ Иисус Христос, по молитвите на Своята Пречиста Майка, на свети Лъв Велики, папа Римски, и на всички Свои светии да Ви дарува духовно и телесно здраве и Ви укрепява във Вашето високоотговорно служение!

**ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ! ВОИСТИНУ
ВОСКРЕСЕ ГОСПОД!**

С любов във Възкръсналия Спасител,
† ДАНИИЛ
ПАТРИАРХ БЪЛГАРСКИ
10.05.2025

Света Всехвална равноапостолна Лудия – първата християнка в Европа

(Паметта ѝ се чества на 20 май)

В този светъл период, когато Църквата възпява и преживява радостта от Христовото Възкресение, особено дълбока благодарност дължим на Божия промисъл за това, че през 50 г. сл. Хр. апостолът на народите – св. Павел, основава в значимия град **Филипи** на някогашната римска провинция Македония **първата християнска община в Европа**. Това се случва през пролетта, по време на второто му проповедническо пътешествие на път за Рим.

Информация за тази първа християнска община във Филипи и за първата личност, приела християнство на територията на Европа – **св. равноапостолна Лудия**, черпим най-вече от Свещеното Писание на Новия Завет, книга *Деяния апостолски* на св. ап. Лука, гл. 16, и *Послание до Филипийци* на св. ап. Павел, но също и от Свещеното Предание за мисионерската дейност на Христовите апостоли.

От тях научаваме, че докато бил още в Трояда, Мала Азия, **св. ап. Павел** видял провиденчески сън: човек македонец, който му казвал: *Мини в Македония и ни помози* (Деян. ап. 16:9). Апостолът приел видението като Божия заповед да отиде в Европа и да проповядва там Христовото евангелие. Без да губи време, се качил на кораб заедно със своите сътрудници – **Тимотей, Сила** и **Лука**, и отплавали към пристанището на Неапол (днешна Кавала). През Виа Егнатия (Via Egnatia е сред най-известните римски военни пътища, построен през 145 г. пр.н.е.) те отишли в град Филипи, който се ползвал със специалните привилегии на имперския Рим.

Филипи бил построен на стратегическо място, наскред плодороден и богат регион. След **бутката при Филипи*** (42 г. пр. Хр.) градът станал римска колония, управлявана от генерали (Colonia Iulia Augusta Philippensis), като прищежавал административна и икономическа автономия.

Св. ап. Лука дава сведението, че

св. Павел и сподвижниците му започнали да проповядват в различни части на този голям град, обръщайки се главно към юдеите. Известно е, че във всеки град св. Павел е говорил и проповядвал предимно на евреите от диаспората, защото вярата им била монотеистична с очакване на Месията. Покръстените евреи ставали първите членове на местната Църква и проповедници на Евангелието сред езичниците.

Във Филипи имало значителна еврейска общност. Членовете ѝ се молили на брега на речния поток **Зизакми****, течащ извън градските стени. При една от проповедите си св. ап. Павел отишъл при тях и им проповядал новата Вярa за изпълнението на обещанието от пророците в лицето на Месията.

Богата, но **богобоязлива вдвигача на име Лудия** се вслушала в думите на апостола и **заедно с целия си дом** (чада, слуги и роби) приела св. Кръщение от ръцете му във водите на живописната река Зизакми, наричана поради това **европейския Йордан**.

За това знаменателно събитие Йозеф Холцнер в своето прочуто изследване за живота на св. Павел *Paul of Tarsus* пише следното:

„Настъпни велик ден за човешката история, когато Павел и тримата му спътници стъпили за първи път в Македония, на европейска земя... Заобикаляйки град Неапол (днешната Кавала) пътешествениците поели нагоре, вървейки ту по прочутия път Егнатия, построен от римляните, ту по пътеката, издълбана в скалите на планинската верига Пангеон. Накрая стигнали до високия хълм, откъдето пред очите им се разкривала великолепна гледка на север. Те хвърлили поглед към равнината с нейните изобилни води, където отсреща, при последните върхове на планинската верига, се извисявал Филипи със своята цитадела...“

През следващите дни те обмисляли какво ще правят и как ще започнат да проповядват Евангелието. И така, дошла съботата. Евреите тук били малко. Нямамо синагога, защото нямамо достатъчно учители на закона, които според равинските закони били необходими за сформирани на диаспората, които цели да започнат. Фактът, че както християнското и чувство за чест, така и майчинската ѝ загриженост и женска чувствителност са намерили удовлетворение във възможността да приюти първата християнска Църква и да се погрижи за светите апостоли, никой не би могъл да разбере двусмислено! „Беше много настойчива“, добавя Лука, усмихвайки се (*И ни придумва*).

За Лудия било голяма чест, че ап. Павел присел поканата ѝ. Тази жена вероятно е била важна личност в неговия живот. Тя станала крепилото на Апостолската църква, обгръщайки с материнска любов апостола и всички проповедници на вярата, както и новооснованата Църква. Павел по-късно пише: *А знаете и вие, филипийци, че в начало на благовестието, когато излязох из Македония, нямаше нито една църква, която да ми даде, или от която да приема нещо, освен вас единички; защото и в Солун, и веднъж, и дважд ми пращахте за нуждите ми* (Фил. 4:15-16).

Без съмнения много от тези дарове са преминавали през ръцете на Лудия. Кой би могъл да си представи, че Евангелието ще

Руините на древния град Филипи, до чиито християни св. ап. Павел отправя своето Послание до Филипийци

Паракаист - кръщелния при мястото на кръщението на св. Лудия

Мястото на Кръщението на първите християни в Европа при р. Зизакми – Европейския Йордан.

Днес мястото ежедневно се посещава от множество поклоници от цял свят. В близост до него възниква и селището Св. Лудия, подслоняващо поклониците.

със сигурност след смъртта на съпруга си, за когото нямаме никаква информация, продължила търговията му с пурпур в града. Нейният роден град Тиатир бил известен още от Омирово време с търговията си на пурпур. Пурпурното багрило било скъп материал и за търговията с него се изисквал значителен капитал.

Та Лудия била една от онези природно благосъществуващи души, които веднага щом чуели за Иисус, Го разпознавали като Път, Истина и Живот. Би било чудесно съвпадение, ако на тази сутрешна молитва, освен Лудия, там са били също и **Еводия** и **Синтихия**, които по-късно се съревновавали помежду си и които Павел в посланието си до Филипийците толкова благодарно призовава да се помирят (Фил. 4:2). Така че вече имаме много познати лица в този град. Трябва да изпитваме благодарност към ап. Лука за красивата му фраза, която показва пътя на Лудия към обръщането в Христа и демонстрира, че той е разбирал женската душа и е знаел как действията Божествената Благодат в тази, чието сърце Господ отворил, за да обръне тя внимание на проповядването от Павел (*Господ ѝ отвори сърцето да внимава на това, що говореше Павел*, Фил. 16:14).

Тя била интелигентна и разсъдлива жена. Способна жена, знаеща занаят, обмисляща всичко внимателно. Тук обаче изобщо не бивало да се бави. Тя бързо решила да се кръсти. Вероятно е било вечерта на същия съботен ден срещу неделя, когато Павел и неговите спътници, заедно с новопоявяващите, слезли в пенещите се води на Зизакми, където се е състояло Кръщението. Решителната търговка, с енергичното си държание и силния глас на домовладелка, скоро довела всички лица от дома си, за да се покръстят. Вещност, като се вземе предвид нейната дейност, може да се предположи, че тя е станала равноапостол Христов не само във Филипи, но и в Тиатир... Второто нещо, което тя направила веднага, щом станала християнка, било, че поканила светите апостоли да напуснат странноприемницата, в която били отседнали, и да дойдат да се установят в нейната просторна търговска къща. *Ако сте ме признали за вярна Господу, вземте и живеете в къщата ми* (Фил. 16:15), казала тя. Казала го много мъдро. Лудия си имала своите основания.

Домът ѝ бил единственото подходящо място за църковните богослужбени събрания, които цели да започнат. Фактът, че както християнското и чувство за чест, така и майчинската ѝ загриженост и женска чувствителност са намерили удовлетворение във възможността да приюти първата християнска Църква и да се погрижи за светите апостоли, никой не би могъл да разбере двусмислено! „Беше много настойчива“, добавя Лука, усмихвайки се (*И ни придумва*).

За Лудия било голяма чест, че ап. Павел присел поканата ѝ. Тази жена вероятно е била важна личност в неговия живот. Тя станала крепилото на Апостолската църква, обгръщайки с материнска любов апостола и всички проповедници на вярата, както и новооснованата Църква. Павел по-късно пише: *А знаете и вие, филипийци, че в начало на благовестието, когато излязох из Македония, нямаше нито една църква, която да ми даде, или от която да приема нещо, освен вас единички; защото и в Солун, и веднъж, и дважд ми пращахте за нуждите ми* (Фил. 4:15-16).

Без съмнения много от тези дарове са преминавали през ръцете на Лудия. Кой би могъл да си представи, че Евангелието ще

навлече в Европа толкова тихо и тайно? Нито тържествено, както в Ареопага пред философите, нито драматично, както в Кипър пред проконсула, а идилчно, като росна утрин или излязъл слънчев изгрев от Изток. Тези сладки и нежни, но мощни тонове принесли към Евангелието една жена от епохата на Иисуса Христа. И тяхното ехо прокълпняло във Филипийци.

Когато Евангелието достигнало Европа, то достигнало първо до жените, защото мъжете отсъствали, както в Самария, където Иисус открил тайнствата на Божието царство на една жена. Жените били последните, които са останали под Кръста и присъствали на погребението, точно както били и първите, които се озовали пред празния Гроб Господен.“ (Цитатът е по *Окръжното послание* на Негово Високопреосвещенство митрополита на Филипи, Неапол и Тасос г-н Стефан по повод празника на св. равноапостолна Лудия, 20 май 2025 г.)

Св. Йоан Златоуст с възхита говори за св. Лудия в своята Омилия 35, *Тълкувание на Деяния апостолски* (PG 59, 253): *Нейното (апостолско) призвание дава плодове и се превръща в безценно благо*.

Тази благословена жена с основание се приема за първата европейска християнка, която е приета в Царството Небесно. Светите жени от Новия Завет, начело с Божията Майка Пресвета Богородица, и от древната Църква като цяло, наравно с мъжете са стъпаловите, върху които е съградена непобедимата Христова църква.

По молитвите на св. Лудия, Господи Иисусе Христе, спаси и съхрани Твоите верни раби!

Анула ХРИСТОВА

Бележки:

***Бутката при Филипи** през 42 г. пр. Хр. е последното сражение от войната, водена между убийците на Гаий Юлий Цезар – Брут и Касий, и силите на Марк Антоний и Октавиан Август, които искали да отмъстят за убийството на Цезар и победили. Бутката става нарицателна за решаващо сражение в междоусобни конфликти. От там и изразът **„Ще се срещнем при Филипи“** се разбира като заплаха за силото разрешаване на граждански конфликт.

****Река Зизакми**. Древните гърци приемали този малък и прозрачен поток за граница между света на живите и света на мъртвите.

Според митологията, Богът на подземния свят Хадес минавал покрай река Зизакми, докато пренасял Персефона в подземния свят. По пътя реката се опитала да го спре и да ступи оста на колесницата му. Това, разбира се, не променило плановете на Хадес, който отвел Персефона в подземния свят и по този начин отбелязал началото на епохата на отпадането на земния живот.

Затова и името на реката Зизакми означава: *„тази, която балансира два бряга“* или *„тази, която обединява два бряга“*. След кръщението в Христа на първите християни в нея обаче, реката става символ на обединяването на земния с небесния Христов живот.

АКАДЕМИЧНИ НОВИНИ

Успешно защитена дисертация, свързана с раннохристиянската църква „Арианството в Югоизточна Европа през IV век“

На 17 март 2025 г.

в Института за балканистика с Център по тракология „Проф. Александър Фол“ при Българската академия на науките (ИБЦТ-БАН) успешно беше проведена външна защита на докторска дисертация (област на висшето образование 2. Обществени науки, професионално направление 2.2. История и археология). Темата на защитената дисертация е „Арианството в Югоизточна Европа през IV век“, подготвена от докторант Милен Красимиров Марков под научното ръководство на доц. г-р Златомира Герджикова.

Членове на научното жури, които – според изискванията на Закона за развитие на академичния състав – подготвят рецензии и становища върху предоставения за защита дисертационен текст, бяха проф. г-р Румен Бояджиев (ЦСВП „Проф. Иван Дуйчев“), доц. г-р Светослав Риболов (СУ „Св. Климент Охридски“), доц. г-р Иво Топалалов (ИБЦТ-БАН), доц. г-р Иван Вълчев (СУ „Св. Климент Охридски“) и доц. г-р Калин Стоев (ИБЦТ-БАН). Петимата членове на журито единогласно дадоха своята положителна оценка за присъждането на образователната и научна степен „доктор“ на Милен Марков.

В рецензиите и становищата си те засвидетелстваха значителните приноси на изследването на докторанта към църковната история и изтъкнаха някои от неговите основни постижения: комплексно изследване на арианството като учение и движение, задълбочен анализ на римската религиозна полимика, картографиране и проследяване на арианските еретически центрове в Югоизточна Европа, нова интерпретация на събитията около Сердикийския събор и неговото значение, просопографско проучване на арианските епископи в региона и т. н.

На събитието присъстваха представители на академичната общност и на Българската православна църква – Българска патриаршия, както и роднини и приятели на докторанта.

*

Д-р Милен Марков е роден на 2 юли 1974 г. в гр. Нова Загора. Завършва специалност „Право“ в Бургаския свободен университет, а след това – паралелния курс на Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“, както и Православната духовна академия „Св. св. Кирил и Методий“ в гр. Пловдив. От януари 2019 г. е редовен докторант към секция „Средновековни Балкани“ в ИБЦТ-БАН.

г-р Кристиан КОВАЧЕВ

ЦЪРКОВНА ХРОНИКА

Духовна радост във Видин: Посрещане мощи на св. Николай Чудотворец

На **9 май**, Пренасяне мощите на св. Николай Чудотворец, Видинска епархия се превърна в център на духовните тържества, прославящи светеца. В епархията бяха посрещнати светите му мощи, дар от Западно- и Средноевропейския митрополит Антоний. Празничната Съборна литургия във Видин бе отслужена в митрополитския храм от Техни Високопреосвещенства Видинския митрополит Пахомий и Западно- и Средноевропейския митрополит Антоний, Техни Преосвещенства Мелнишкия епископ Герасим – гл. секретар на Св. Синод, и Знеполският епископ Мелетий – ректор на Софийската семинария, архим. Антим – протосингел

на Видинска св. митрополия, архим. Йоаким – председател на митрополитската катедрала, архим. Никодим, храмовото свещенство, духовници от епархията и гости, както и дякони, водени от прото-дякон Деян Корунски.

Молитвено участие в богослужбата взеха десетки православни християни от областния град, както и учениците от Частното училище "Митрополит Неофит Видински", които казаха молитвата *Отче наш* по време на богослужението.

В края на тайнството Евхаристия митрополит Пахомий благодари отново на Западно- и Средноевропейския митрополит Антоний за гара, който прави към Видинска епархия и вярващия богомолен народ. В словото си митрополит Пахомий изтъкна живота и делото на св. Николай, както и припомни дивните чудеса, които е извършил и върши сред нашия народ.

Честните мощи на св. Николай ще останат завинаги в митрополитската катедрала, като всеки, който има духовна нужда от молитвена подкрепа и застъпничество ще може да се помоли пред великия Божи чудотворец.

Видинска св. митрополия

Свещеническо ръкоположение в Неврокопска епархия

В деня на св. равноапостолни царе Константин и Елена, **21 май**, Неврокопският митрополит Серафим ръкоположи нов свещеник за редиците на Българската православна църква.

По време на св. Литургия в храм „Св. св. Константин и Елена“, с. Струмяни, Санданска духовна околия, дякон Илия Ризов прие следващата степен на свещенството. Преди да извърши самото тайнство Негово Високопреосвещенство се обърна към бъдещия презвитер с благословение и напътствия за отговорното и

благодатно служение, на което посвещава живота си.

Заедно с епархийския архиерей в празничната св. Литургия участваха архиерейският наместник на Санданска духовна околия иконом Георги Танчев, председателят на храма иконом Никола Ризов, ст. ик. Георги Сарадинов, иконом Благой Стоев, свещениците Илиян Манджовски, Антон Ангелов, Иван Велков и Тодор Царев, дякон Димитър Златинов.

В съслужение с духовниците от Неврокопска епархия участваха и изуменият на Бистришкия манастир „Св. Петка“ архимандрит Сулан, прот. Димитър Кутлев от София и свещеник Иван Митев от Монтана, дошли да споделят духовната радост на своя съученик и приятел – свещеник Илия.

Песнопенията по време на богослужението бяха изпълнени от клиросните певци при храм „Св. Георги“, гр. Сандански.

Неврокопска св. митрополия

ДОВРЪТВОРСТВОТО НА ПАТРИАРХ НЕОФИТ

Дарение на Дома за деца „Св. Иван Рилски“

През м. декември 2013 г. блаженопочившият Български патриарх Неофит прави дарение на Дома за деца, лишени от родителски грижи, „Св. Иван Рилски“ в село Брестовица, община Борово, област Русе. Поводът са настъпващите рождественски празници. Така патриархът, верен на думите си да остава безсребърник, като се лишава от полагаемата си заплата на администриращ цялата БПЦ архиерей, дарява голям плазмен телевизор и много лакомства на децата по случай Рождество Христово и Новогодишните празници.

Негово Светейшество не е афиширал направеното дарение, но то става достойно на обществеността посредством популяризираното Благодарствено писмо от ръководството на Дома и от сайта guseinfo.net

Познанството на малчуганите с патриарха датира от дълги години. Още като митрополит на Русенската епархия той извършва не едно св. Кръщение на децата, присъства на не един абитуриентски бал на завършващите осмокласници, живеещи в този дом. Това приятелство продължава и след като Русенският митрополит става Български патриарх.

В писмото на АДАРГ „Св. Иван Рилски“ в с. Брестовица е изразена радостта, че патриарх Неофит, макар и вече в София, не ги забравя и е изразена надежда за по-нататъшна подкрепа и сътрудничество в името и благополучието на децата в неравностойно положение. Тя положително не е била напразна, предвид сформираният по-късно и на отгел „Милостърдие и благотворителност“ към Софийска света митрополия. */ЦВ/*

Празник на св. Новоселски мъченици

По традиция на **9 май**, когато празнуваме Събор на св. Новоселски мъченици, в Новоселския манастир „Св. Троица“, който се намира в живописната красива местност в подножието на Централен Балкан, гр. Априлци, св. Литургия беше възглавена от Негово Високопреосвещенство Ловчанския митрополит Гавриил. На епархийския архиерей съслужиха изумения на св. обител архим. Назарий (Нешев), прот. Войден Божков – архиерейски наместник на Троянска духовна околия, прот. Мартин Сашев и дякон Андроник Попов.

Църквата на светата обител беше изпълнена с богомолен народ, молитвено присъства и кметът на Община Априлци инж. Тихомир Куценски и други официални лица.

Митрополит Гавриил произнесе проповед за празника и раздаде иконки на Христовото Възкресение.

Ловчанска св. митрополия

Празник на св. Баташки мъченици в храм „Св. Неделя“ в Батак

На **16 и 17 май** БПЦ отбелязва паметта на св. Баташки мъченици. В навечерието на празника, по покана на Негово Високопреосвещенство Пловдивския митрополит Николай, Високопреосвещеният митрополит на Марония и Комотини Пантелеймон от Еладската православна църква възглави Празничната вечерня с петохлебие в старинния храм „Св. вмчца Неделя“.

В съслужение с него бяха митрополит Николай, Преосвещените епископи Белоградчишки Поликарп и Смолянски Висарион – викарии на Пловдивския митрополит, архимандрит Максим – епархийски духовен надзорник, архимандрит Петър – клирик на Пловдивска митрополия, ставр. ик. Тодор Хаджиев – протосингел, ставр. ик. Деян Стоенчев – духовен надзорник, ик. Любомир Траянов – архиерейски наместник на Пещерска духовна околия, прот. Ангел Ангелов – духовен надзорник, ставр. ик. Василий Кашоров, ик. Димитър Семерджиев – председател на храма, свещеници от околията и дякони. Песнопенията изпълни митрополитският хор „Св. ап. Ерм“ с диригент протопсалт Георги Радев.

Стоотици пристигнаха в Батак, за да се поклонят на светите мощи на Христовите страдалци в историческия храм. Сред присъстващите бяха кметът на Община Батак г-н Георги Харизанов, командирът на СКСО бриг. ген. Божидар Бойков, председателят на Общинския съвет г-н Димитър Балабанов, държавни и общински служители, общественици и гости на града.

В края на богослужението архипастирят на Пловдивска епархия се обърна към всички с прочувствено и трогателно слово за „Българската Голгота“ – мъченическият подвиг на светите страдалци

от Батак. Владиката благодари на Маронийския митрополит за това, че е приел братската покана да отслужи празничното богослужение. Митрополит Пантелеймон, от своя страна, изрази благодарности за поканата и братското общение и изтъкна значението на себежертвата на Баташките мъченици, превърнали се в небесни закрилници на града и Божия народ.

След богослужението бяха поднесени венци и цветя пред мощите на мъчениците.

По-късно на площад „Освобождение“ в Батак започна празнична проверка-заря по случай 149-та годишнина от Априлското въстание. Високопреосвещените митрополити Николай и Пантелеймон бяха сред гостите на официалната трибуна заедно с кмета на Батак г-н Георги Харизанов, областния управител на Пазарджишка област г-жа Валентина Кайтазова, кмета на Пазарджик г-н Петър Куленски, народните представители г-н Ивайло Шотев, г-жа Дафинка Семерджиева и г-н Стоян Таслаков, председателя на Общинския съвет на Батак г-н Димитър Балабанов, зам.-областния управител Осман Мурадов, погн. Петър Петров – началник на Военното окръжие в Пазарджик, държавни и общински служители, христолобиви воители и общественици.

Митрополит Николай произнесе вдъхновена реч за святата памет на мъчениците-изповедници от Батак – ония ярки светили, които Бог е запалил завинаги на небосклона на българската святост.

На церемонията присъстваха хиляди хора от цялата страна. Тържествената заря-проверка бе командвана от бригаден генерал Божидар Бойков, командир на СКСО.

Пловдивска св. митрополия

Представяне на новото списание на Пловдивска св. митрополия „Духовен път“

На **23 април, Светла сряда**, бе представен първият брой на списание „Духовен път“. Изданието е първо по рода си, което с благословението на Негово Високопреосвещенство Пловдивския митрополит Николай излиза от печат в най-новата демократична история на Пловдивската епархийска църква.

На представянето присъстваха: викарните епископи на Пловдивския митрополит Преосвещените Белоградчишки Поликарп и Смолянски Висарион, архимандрит Максим – епархийски духовен надзорник, архимандрит Петър – клирик на Пловдивска митрополия и гл. редактор на списанието „Духовен път“, ставрофорен свещеноиконом г-р Добромир Костов – ректор на ПДСиА „Св. св. Кирил и Методий“, ставрофорен свещеноиконом Тодор Хаджиев – протосингел на Пловдивската света митрополия, духовните надзорници ставрофорен свещеноиконом Деян Стоенчев и протоиерей Ангел Ангелов, както и духовници от гр. Пловдив.

Официални гости на събитието бяха: кметът на гр. Пловдив г-н Костадин Димитров, председателят на Общинския съвет г-н Атанас Узунов, зам.-кметовете г-н Иван Стоянов, г-н Пламен Панов и г-н Владимир Темелков, кметът на район „Централен“ г-н Георги Стаменов, зам.-председателят на Общинския съвет г-жа Радослава Ташкова, директорът на Народната библиотека „Иван Вазов“ г-н Димитър Минев, артдиректорът на Драматичния театър г-н Кръстю Кръстев, директорът на Държавен архив – Пловдив г-жа Наташа Костадинова, журналистът от „24 часа“ и БНТ г-н Георги Милков, доц. г-р Ивайло Шалафов – директор на Фонда за опазване на историческото наследство „Цар Борис и Царица Йоанна“, г-н Радомир Чолаков – началник на кабинета на Пловдивския митрополит, членовете на редколегията на списанието, авторите и гости.

Празничното събитие се състоя в сградата на новата митрополия и бе открито с песнопението „Христос Воскресе“, а представянето на списанието „Духовен път“ бе извършено от епархийския духовен надзорник архим. Максим (Глухчев), който е и член на колегията при списанието.

Негово Високопреподобие очерта визията на изданието, като акцентира, че „Духовен път“ има за цел да покаже пред обществеността многовековната история на Пловдивската епархийска църква и значението ѝ за разпространение на светото Евангелие по българските земи (от времето на св. ап. Ерм Филипополски до съвременния богослужбен живот чрез архипастирите и пастирите ѝ). Бяха съобщени и предстоящите издания на списанието и тематиката, която ще следват: за монашеството и манастирите в Пловдивска епархия и за „българския Йерусалим“ – гр. Асеновград, и околната му. Не на последно място архимандрит Максим представи и екипа, който създаде настоящето списание: архимандрит г-р Петър (Еремеев) – главен редактор, доц. г-р Енчо Тилев – зам. главен редактор, г-р Делян Тодев – отговорен редактор, свещ. Мирослав Георгиев – билдредактор, г-р Ивайло Василев – технически редактор, Анастасия Кехайова – коректор, Лада Чуплигина – дизайнер на списанието.

Отец архимандритът благодари от името на всички на Негово Високопреосвещенство Пловдивския митрополит Николай, който благослови доброто начинание. В словото си митрополитът се обърна към всички присъстващи с думите: *Щастлив е онзи ръководител, който е заобиколен с талантиви сътрудници. В този смисъл аз съм един щастлив митрополит, защото Бог ми е изпратил сътрудници с много и различни таланти – и в*

*областта на литургиката, и в областта на певческото църковно изкуство, и в областта на иконописата. Имам сътрудници, които разбират от архитектура, литература, ако щете от фотография и други аудио-визуални изкуства. И разкри идеята, представена пред него, за създаване на списание „Духовен път“: *Трябва да Ви призна, че резултатът надмина очакванията ми!* Митрополитът определи екипа на новото епархийско списание като хора с изтънчени с вяра сърца, които в творението си отобразяват добродетелите на вярата. Хора, които са посветили себе си на служение на Бога и на ближните безкористно, с надежда за бъдещо въздаяние от Бога.*

Негово Високопреосвещенство изрази и своето очакване, че в следващите броеве ще бъдат привлечени и външни, светски автори, които да споделят мисли за своето отношение към Православието и Пловдивската епархийска църква. В заключение архипастирят пожела: *Списанието „Духовен път“ да стане една истинска реална платформа за разговор между хора, които знаят какво е значението на Православието за този град и за тази епархия и които биха искали да дадат своя вклад в историята на Пловдивската епархийска църква – част от която от сега и напред ще бъде вписвана между кориците на това списание. С Божията помощ на добър час и благословен успех. Христос Воскресе!*

Предоставена беше и думата на градоначалника на гр. Пловдив – г-н Костадин Димитров, който изрази своята синовна подкрепа към делото на митрополит Николай и Пловдивската митрополия. Кметът на стародавния Пловдив сподели, че под ръководството на Негово Високопреосвещенство светата митрополия има изключително голям подем както в храмовото строителство, така и в православната телевизия, а сега и чрез списанието „Духовен път“. За него г-н Димитров каза: *Не всеки човек има силите и възможността да чете Библията. Такова издание ще даде нови възможности за допир до Бога, и в заключение пожела успех на изданието.*

Думата бе дадена и на ректора на Пловдивската духовна семинария и академия „Св. св. Кирил и Методий“ – ставр. свщик. г-р Добромир Костов, който сподели за *духовния подем* в гр. Пловдив и подчерта, че това дело несъмнено е свързано с обучението на бъдещите свещенослужители на БПЦ в Духовната семинария и основаната Духовна академия в града. Отец ректорът изтъкна делото на преподавателите и студентите, взели участие в настоящото списание, като определи дейността им така: *Това е едно огромно поле за изява на нашите преподаватели, студенти и възпитаници, така че те да имат възможността именно тук, на тези страници, да публикуват своите научно-богословски трудове!*

Специално за представянето на списание „Духовен път“ бе дошъл и журналистът, водач на предаването „Религията днес“ по БНТ – г-н Георги Милков, който оцени списанието като изключително професионално направено, с високо качество и в заключение каза: *Не можем да имаме друг път, ако нямаме духовен път!*

С приветствие към гостите се обърна и главният редактор – архимандрит г-р Петър (Еремеев), който подчерта: *Бих искал да споделя едно впечатление, свързано с работата ни. Започнахме този проект с благословението на митрополит Николай, чието желание и готовност да има такова списание не само събра редакцията ни, но и ни вдъхнови да работим с голям ентузиазъм и енергия. Нали разбирате, че появата на едно такова списание, като „Духовен път“, не би могло да се осъществи без съответните условия. Това издание, което държите сега*

в ръцете си, показва, че дейността на митрополията ни вече се намира на толкова високо ниво и развитие, че дори и такива проекти имат перспектива и условия за стабилно и прекрасно развитие. Главният редактор благодари за професионализма на редакторския екип, на авторите за добре свършената работа и изрази ентузиазма си за предстоящото представяне на втория брой на списанието. В заключение архим. Петър заяви: *Мога да кажа сега с благодарност към Бога, че се намирам в едни прекрасни условия за църковна дейност!*

Читателите на първия брой на списание „Духовен път“ ще открият в него следните материали:

1. Слово на главния редактор: „Какво е един храм на картата на Пловдив?“, 2. Интервю с Негово Високопреосвещенство † Пловдивския митрополит Николай: „Да доведем повече хора до личността на Богочовека Христос!“, 3. „Християнството в Пловдив и в Пловдивската епархия“ от г-р Делян Тодев; 4. Духовна география: „Храмове и параклиси в град Пловдив“, 5. Интервю с протосингела на Пловдивския митрополит – ставрофорен свещеноиконом Тодор Хаджиев: „Храмът е мястото за среща на Бога с човека“, 6. История на Катедралния храм „Успение Богородично“ от Руслан Йорданов; 7. Интервю с архимандрит Максим (Глухчев): „Словото Божие е актуално и за човека от XXI век“, 8. История на митрополитския храм „Св. великомъченица Марина“ в гр. Пловдив от Андрей Кривошиев; 9. Интервю със ставрофорен свещеноиконом Георги Славчев: „Пътеките се получават с ходене...“, 10. История на църквата „Св. Троица“ от Весела Станчева; 11. Интервю със свещеноиконом Петър Хубенов: „Свещеническото служение е служение на любовта“, 12. История на църквата „Св. св. Константин и Елена“ от Ганчо Тодоров; 13. „Християнството в древния Филипопол и подвигът на мъченичеството“ от Валери Стоилов; 14. „Народната библиотека в Пловдив – хранилище на духовност и култура“ от г-р Петко Георгиев.

Между кориците читателите ще срещнат снимков материал с богата палитра на цветовете, заснет от фотографа на Пловдивска митрополия – г-н Неделян Нешеф – и от г-н Минко Михайлов и свещ. Мирослав Георгиев.

Високото ниво на текстовете се дължи на стилистичната редакция на доц. г-р Енчо Тилев и г-жа Анастасия Кехайова. Следва да се спомене и изключително иновативното оформление на списанието, което е дело на г-жа Лада Чуплигина, а за разпространението на изданието отговаря г-р Ивайло Василев.

Следва да се припомни, че Пловдивската света митрополия и по-рано е издавала свое списание – „Братско слово“, което е излизало с благословението на Негово Високопреосвещенство Пловдивския митрополит Максим през 1930 г. и е имало за цел да отрази богослужбения живот в енориите и живота на братствата в епархията. В него са помествани художествени произведения, исторически разкази, литературни прегледи и др. По примера на „Братско слово“ и „Духовен път“ ще излиза четири пъти годишно. Издаването на „Братско слово“ се прекратява в годините на комунизма, а по своеобразен начин „Духовен път“ е продължител на словото, заветано ни от нашите наставници, населявали хилядолетния Пловдив!

Д-р Делян Тодев – преподавател в Пловдивската духовна семинария и Православната духовна академия „Св. св. Кирил и Методий“ и архивар на Пловдивската св. митрополия

Празник на Пловдивската духовна академия и Семинария „Св. св. Кирил и Методий“

„Учители благи, закриляйте всички, които с любов просвещават и правят по-добри хората!“

Учители пресвещени, наставлявайте и днес славяните, та с духовно прозрение да бъдем чеда на светиците!“

На 11 май, когато Българската православна църква чества деня на светите братя Кирил и Методий, своя патронен празник отбелязват Пловдивската духовна семинария и Пловдивската духовна академия, които носят тяхното свято име.

В празничния ден храмът бе преизпълнен със семинаристи, студенти, учители и миряни, които посрещнаха Негово Високопреосвещенство Пловдивския митрополит Николай, който възглави светата Литургия за празника.

С владиката съслужиха Знеполският епископ Мелетий – ректор на Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“, Смолянският епископ Висарион – втори викарий на митрополита, архимандрит Максим – епархийски духовен надзорник, архим. Петър, архим. Дамян – ефимерий на семинарията, ставр. ик. г-р Добромир Костов – ректор на ПДСиА „Свв. Кирил и Методий“, ставр. ик. Тодор Хаджиев – протосингел на Пловдивска митрополия, ик. Николай Величков – архиерейски наместник на Ивайловградска духовна околия, протоiereй Ангел Ангелов – духовен надзорник, свещ. Слави Спасов – зам.-ректор на Софийската семинария, свещеници от града и митрополитският протоиерей Илиян Александров.

Празничните песнопения бяха изпълнени от псалти от митрополитския хор „Св. ап. Ерм“ и семинаристи с диригент г-н Тярко Николов.

На богослужението присъстваха областният управител на Пловдивска област проф. Христина Янчева, бриг. ген. Божидар Бойков – командир на СКСО, полк. Николай Драгинов – началник на отдел „Административен“ в СКСО, председателят на Общинския съвет г-н Атанас Узунов, зам.-кметът на Пловдив г-н Иван Стоянов, зам.-ректорът на ПДСиА доц. Димитър Добрев, общественици и просветни дейатели.

В края на богослужението отец-ректорът г-р Добромир Костов произнесе приветствено слово към архипастиря на Пловдивска епархия и поднесе букет цветя от

името на учениците, студентите и преподавателите на Пловдивските духовни школи.

Митрополит Николай се обърна към всички с всепобедния и спасителен поздрав „Христос възкресе!“ и честити на всички учащи и учащи се празника на светите равноапостолни Методий и Кирил от името на Българския патриарх Даниил и Св. Синод на БПЦ – БП.

Ректорът на Софийската духовна семинария Знеполски епископ Мелетий благодари на владиката за поканата и също отпрати поздрав към преподавателите, учениците и студентите.

Духовното тържество завърши с многолетствие.

Пловдивска св. митрополия

Награждаване на участниците в Националния конкурс „Моят небесен покровител / Моят православен храм“ – 2025

На 18 май се състоя финалът-награждаване на Националния конкурс „Моят небесен покровител / Моят православен храм“ – 2025. В Неделя на Самарянката, по решение на Св. Синод на БПЦ – БП в столичния храм „Св. св. Кирил и Методий“ (ул. „Г. Вашингтон“ № 47) се проведе 12-то награждаване във финала на Националния синодален конкурс за деца и ученици, състезавали се в три основни раздела: „Изобразително изкуство“, „Литература“, „Фотография и информационни технологии“.

Св. Литургия възглави Негово Високопреосвещенство Ловчанският митрополит Гавриил – ръководител на Културно-просветния отдел при Св. Синод, съслужи му Негово Преосвещенство Константинос епископ Михаил – викарий на Ловчанския митрополит, ставр. ик. Александър Георгиев – председател на храма-домакин, ставр. ик. Василий Сарян – председател на храм „Преображение Господне“ в София, прот. Захарий Димитров, храмов свещеник и други духовници. По време на богослужението всички заедно изповядаха Символа на вярата и се помолиха с Господнята молитва „Отче наш“, много деца се причастиха.

В проповедта си към богомолците Ловчанският митрополит Гавриил особено подчерта темата за живата вода – Божията благодат, която хората придобиват чрез православната вяра. Той посочи, че тази вяра поражда у децата сърдечна радост, добродетелност, уважение към родители и учители, взаимопомощ между тях и връстниците им, сили за благи дела на мило-сърдше и любов. Поради това владика Гавриил наблегна и на мотивите на Църквата за въвеждане на предмета „Добродетели и религии“ в българското училище като част от редовната програма.

В храма цареше силно възбуждане и приповдигнатост поради предстоящото награждаване за положения от тях труд в конкурса. Децата бяха наградени от Ловчанския митрополит Гавриил и от Константинос епископ Михаил с грамоти, прекрасни предметни награди, духовна литература и ваучъри. Епископ Михаил връчи много сертификати и на ненаградени участници в конкурса, което им донесе радост и поощрение.

На 22 май Негово Светейшество Българският патриарх Даниил, Ловчанският митрополит Гавриил и председателят на Народното събрание Наталия Киселова откриха в сградата на парламента благотворителна изложба „Децата рисуват за деца“.

Благотворителната инициатива е продължение на Националния синодален конкурс „Моят небесен покровител/моят православен храм – 2025 г.“.

Събраните средства досега са били използвани за закупуване на медицинска апаратура и консумативи, а с продажбата на картините от тази година ще бъдат закупени двойни медицински легла за детската клиника УНГ в УМБАЛ „Царица Йоанна – ИСУЛ“.

Председателят на парламента Наталия Киселова отбеляза: „Нека отворим сетивата си и обърнем внимание върху малките детайли, които имат голямо значение в

нашия живот – да виждаме, да чуваме красивото и доброто“.

Негово Светейшество сърдечно благодари за възможността наградните творби от конкурса на Св. Синод да бъдат изложени в Народното събрание. Негово Високопреосвещенство митрополит Гавриил, който е и духовен ръководител на синодалния Културно-просветен отдел, организира конкурса и изложбата, припомни, че първият конкурс е проведен през 2014 г., а от 2017 г. към него е добавена и инициативата да се събират пари и с тях да се помага на деца.

Изпълнителният директор на ИСУЛ Любомир Пенев също благодари, че за трета поредна година Св. Синод подкрепя създаването на едно модерно, уютно за децата и родителите детско УНГ отделение.

На събитието присъстваха също народни представители, общественици, гости на парламента и журналисти, както и деца.

Ангел КАРАДАКОВ

ПРОДЪЛЖАВА АБОНИРАНЕТО ЗА „Църковен вестник“ – 2025 г.

1 година..... 30,00 лв.
6 месеца 15,00 лв.
3 месеца 7,50 лв.
ед. цена..... 0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНОД, София – 1000, ул. „Оборище“ № 4
тел. 02/987-56-11 / в. 245
За абонамент: 02/980 30 16; 02/987-56-11 / в. 128
e-mail: sinizdat@gmail.com

Отговорен редактор на броя:

Анула Христова

Материали се приемат в електронен формат.

Сумите за абонамент да се изпращат по банкова сметка или с пощенски запис на името на **Радослава Костадинова Младенова**, като се изписват точният адрес и пощенският код на абоната!

Банкова сметка на Синодално издателство на БПЦ: УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабин“ № 58 IBAN BG97UNCN96601018147018, BIC код: UNCRBGSF

„Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.